

Govor članice Delegacije Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope na redovnom zasjedanju PS Vijeća Evrope Milice Marković u okviru debate "Saradnja sa Međunarodnim krivičnim sudom i univerzalnost ove sudske instance"

Strazbur, 27. januar 2009.

„Gospodine predsjedavajući, drage kolege,

Dozvolite mi da kažem nekoliko riječi povodom prijedloga rezolucije o saradnji sa Međunarodnim krivičnim sudom (CPI) i univerzalnosti ove sudske instance. Tim više što izvještaj Komisije za pravna pitanja i ljudska prava navodi moju zemlju, Bosnu i Hercegovinu, kao državu koja nije potpisala i ratificirala Sporazum o privilegijama i imunitetu Međunarodnog krivičnog suda.

Danas, u vremenu globalizacije, važno je da svaka država i cijela međunarodna zajednica budu jedinstveni u borbi protiv ratnih zločina, genocida i zločina protiv čovječanstva. Uostalom, to i jeste osnova za mir, stabilnost i humanost svakog društva na planeti. Ja to dobro znam budući da dolazim iz države koja je prošla kroz strašan rat koji je bio sukob između njena tri naroda. Taj rat je bio bolan i očajan za sve u BiH.

Poređenja radi, želim reći sljedeće: tokom uspostavljanja Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (TPIY) sa zadatkom da sudi fizičkim osobama optuženim za genocid i ratne zločine, vjerovalo se da je uspostavljena nezavisna pravosudna institucija čiji je cilj uspostavljanje istine i pravde za sve kojima je rat nanio štetu, a naročito za žrtve rata. Tačno je da je, tokom uspostavljanja TPIY-a, 1993. godine, Rezolucijom 827 Vijeća sigurnosti, bilo država koje su smatrale da će TPIY postati sredstvo za političke odluke. Nažalost, nakon nekoliko presuda ovog suda, očigledno je da je Tribunal donio nekoliko presuda koje imaju političku pozadinu. Primjer: TPIY je donio presudu kojom je na minimalnu kaznu osudio osobe koje su počinile strašne zločine čije su žrtve bili Srbi. Ovaj tribunal je osudio Nasera Orića, komandanta bosanske vojske, na dvije godine zatvora, a to je osoba koja je počinila

ratne zločine i genocid u kojima je bilo više od 3000 srpskih žrtava. Gdje je tu pravda i nezavisna misija međunarodnog prava?

Zbog toga po pitanju pristupa ovom pitanju kao i misiji Međunarodnog krivičnog suda treba biti mnogo pažljiv. Niko ne postavlja pitanje i problem da je potrebno osuditi sve koji su optuženi za genocid, zločine protiv čovječanstva i ratne zločine. Treba jako podržati tendenciju i novine u radu CPI-a u pogledu svrstavanja u zločin i silovanje koje Rimski statut opširno obrazlaže i definira silovanje kao pravi međunarodni zločin, a ne samo kao nasrtaj na čast i dostojanstvo.

Na kraju bih željela reći da je za svaku međunarodnu instituciju, a naročito za CPI, od suštinske važnosti nezavisnost i pravednost. Ako su ove dvije vrijednosti osnova i smisao djelovanja CPI-a, onda tu politici nema mjesta. Naravno, CPI-u treba najprije dati formalne uslove kako bi on mogao raditi. Stoga ja podržavam prijedlog rezolucije o saradnji sa CPI i obavezu svoje države da potpiše i ratifikuje Sporazum o privilegijama i imunitetu CPI., (kraj)